

Īpašuma apdrošināšanas noteikumi Nr. 5.1/5

Spēkā no 2019. gada 10. septembra.

1. Noteikumos lietotie termini

Noteikumos lietotajiem terminiem, ja tie nav atrunāti šajos noteikumos, tiek piemērotas ADB „Gjensidige” Latvijas filiāles vispārējos noteikumos noteiktās definīcijas un skaidrojumi.

- 1.1. **Zaudējumi** – par apdrošināšanas gadījumu izmaksājamā naudas summa vai izmaksas par pakalpojumu nodrošināšanu atbilstoši apdrošināšanas līguma noteikumiem pirms zemapdrošināšanas nosacījumu piemērošanas, pašriska un apdrošināšanas objekta atlieku vērtības atskaitīšanas.
- 1.2. **Zaudējumu novērtēšanas metode** – apdrošināšanas līgumā norādītā apdrošināšanas objektam nodarīto zaudējumu novērtēšanas metode, kas tiek piemērota, veicot apdrošināšanas atlīdzības aprēķināšanu.
- 1.3. **Apdrošināšanas objekta vērtība** – apdrošināšanas objekta vērtība, kas aprēķināta pamatojoties uz apdrošināšanas līgumā norādīto zaudējumu novērtēšanas metodi.
- 1.4. **Atjaunošanas vērtība** – zaudējumu novērtēšanas metode, kas nosaka, ka zaudējumi ir nepieciešamie mazākie izdevumi, lai veiktu apdrošināšanas objekta atjaunošanu iepriekšējā kvalitātē (tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās), atļūdzinot būvniecības un ar to saistītās izmantojamo materiālu, kā arī projektēšanas, izmaksas.
- 1.5. **Faktiskā vērtība** – zaudējumu novērtēšanas metode, kas nosaka, ka zaudējumi ir apdrošināšanas objekta atjaunošanas vērtība, atņemot no tās nolietojumu (tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās).
- 1.6. **Aizvietošanas vērtība** – zaudējumu novērtēšanas metode, kas nosaka, ka zaudējumi ir nepieciešamie mazākie izdevumi, lai veiktu:
  - 1.6.1. apdrošināšanas objektam līdzvērtīga objekta (tāda paša veida un līdzvērtīgas kvalitātes) iegādi, apdrošināšanas objekta pilnīga zuduma gadījumā;
  - 1.6.2. apdrošināšanas objekta atjaunošanu iepriekšējā kvalitātē (tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās), apdrošināšanas objekta bojājuma gadījumā. Atļūdzinot zaudējumus iekārtām un aprīkojumam, tiek atļūdzinātas remonta izmaksas un izdevumi jaunu detaļu iegādei.
- 1.7. **Nolietojums** – objekta vērtības samazināšanās dabiskas un saprātīgas izmantošanas procesā. Lai aprēķinātu nolietojumu, var tikt ņemts vērā nekustamā īpašuma tehniskās inventarizācijas vai kadastrālās uzmērīšanas lietā norādītais nolietojums, to pārreķinot uz aktuālo brīdi, vai neatkarīga eksperta noteikts nolietojums.
- 1.8. **Tirgus vērtība** – nekustamā īpašuma vērtība tirgū, ko nosaka sertificēts vērtētājs saskaņā ar Latvijas īpašumu vērtētāju asociācijas apstiprinātajiem standartiem nekustamā īpašuma tirgus vērtības noteikšanai.
- 1.9. **Pilnīgs zudums** – par objekta pilnīgu zudumu uzskatāms gadījums, kad tā zaudējumi pārsniedz 70 % (septiņdesmit procentus) no apdrošināšanas objekta vērtības, kāda tā bija tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, vai apdrošināšanas objekts ir nozagts vai nolaupīts.
- 1.10. **Pastāvīgi neizmantots īpašums** – nekustamais īpašums, kas ir atstāts bez personas fiziskas uzraudzības (tajā nenotiek saimnieciskā darbība un tajā neatrodas saistītās personas, tas nav aprīkots ar apsardzes signalizāciju, kura pieslēgta apsardzes postenim, un tajā netiek nodrošināta diennakts apsardze) ilgāk nekā 30 dienas pēc kārtas.
- 1.11. **Trešā persona** – jebkura persona, izņemot: saistītās personas, apdrošinājumaņēmēju un apdrošināto.
- 1.12. **Saistītā persona** – apdrošinātā vai apdrošinājumaņēmēja darbinieki, vai personas, kurām ar apdrošināto vai apdrošinājumaņēmēju ir noslēgts apdrošināšanas objekta vai tā daļas nomas, īres, patapinājuma, aizdevuma vai cita veida līgums, kas piešķir apdrošināšanas objekta lietošanas tiesības, kā arī glabājuma līgums un personas, kuras lieto apdrošināšanas objektu ar apdrošinājumaņēmēja atļauju.
- 1.13. **Zemapdrošināšana** – gadījums, kad apdrošinājuma summa ir mazāka par apdrošināšanas objekta vērtību vairāk par 10% (desmit procentiem).

- 1.14. **Virsapdrošināšana** – gadījums, kad apdrošinājuma summa pārsniedz apdrošināšanas objekta vērtību.

2. Apdrošināšanas objekts

Apdrošināšanas objekts ir apdrošināšanas polisē norādītais nekustamais vai kustamais īpašums. Apdrošināšanas objekts var būt:

- 2.1. **Nekustamais īpašums:**
  - 2.1.1. **Ēka:**
    - 2.1.1.1. ar zemi stacionāri saistītas ēkas konstrukcijas ar iekšējo un ārējo apdari un ēkas konstruktīvie elementi (tai skaitā logi, to stiklojums, ārējās žalūzijas un markīzes, durvis, kāpnes, lifti, iebūvētas krāsnis, plītis, kamīni u.tml.), kas ir ēkas neatņemamas sastāvdaļas, un ko nevar mainīt vai noņemt tā, lai netiktu bojātas ēkas konstrukcijas;
    - 2.1.1.2. ēkas ekspluatācijai nepieciešamās inženiertehniskās komunikācijas (ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas, apkures sistēmas, gāzes apgādes sistēmas, ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēmas, elektrības sistēmas, tai skaitā iebūvēti apgaismes ķermeņi), kas ir šīs ēkas neatņemamas sastāvdaļas ēkas iekšpusē, kā arī ēkas ārpusē līdz to savienojumam ar maģistrālajiem cauruļvadiem, ja tās atrodas apdrošinātā valdījumā esošajā teritorijā;
    - 2.1.1.3. ugunsdzēsības, pret-ielaušanās, sakaru sistēmas un to aprīkojums, kas ir šīs ēkas neatņemama sastāvdaļa ēkas iekšpusē, kā arī ārpusē līdz to savienojumam ar pakalpojumu sniedzēju, ja tās atrodas apdrošinātā valdījumā esošajā teritorijā.
    - 2.1.1.4. papildus ēkai ir apdrošināti:
      - 2.1.1.4.1. Teritorijas labiekārtojums – apdrošināšanas teritorijā esošie vārti, nožogojumi, barjeras, nojumes un aizsargsienas, kas nav ēku sastāvdaļas, āra baseini, stacionāri pie zemes piestiprināts apgaismojums, pagalmu un teritoriju segumi. Atlīdzības limits šajā apakšpunktā norādītajiem apdrošināšanas objektiem tiek noteikts 5% (pieci procenti) apmērā no ēkas apdrošinājuma summas, bet ne vairāk kā 5 000 EUR (pieci tūkstoši eiro);
      - 2.1.1.4.2. Izkārtnes un antenas – pie ēkas ārējām konstrukcijām piestiprinātas antenas, reklāmas izkārtnes un citas izkārtnes, kas veic līdzīga rakstura funkcijas un nav ēku sastāvdaļas. Apdrošināšanas atlīdzības limits šajā apakšpunktā norādītajiem apdrošināšanas objektiem tiek noteikts 5% (pieci procenti) apmērā no ēkas apdrošinājuma summas, bet ne vairāk kā 5 000 EUR (pieci tūkstoši eiro).
  - 2.1.2. **Kopīpašumā esošās ēkas daļas** – ēkas (saskaņā ar 2.1.1. punktu) daļas, kas atrodas ēkas īpašnieku kopīpašumā līdz to savienojumam ar atsevišķi izdalīto nekustamo īpašumu.
  - 2.1.3. **Telpa:**
    - 2.1.3.1. telpas konstrukcijas un telpas konstruktīvie elementi līdz nesošajām konstrukcijām (tai skaitā šo telpu logi, to stiklojums, ārējās žalūzijas un markīzes, durvis, kāpnes, iebūvētas krāsnis, plītis, kamīni, griestu, grīdu un sienu apdare u.tml.), kas ir šīs telpas neatņemamas sastāvdaļas;
    - 2.1.3.2. telpas ekspluatācijai nepieciešamās inženiertehniskās komunikācijas (ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas, apkures sistēmas, gāzes apgādes sistēmas, ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēmas, elektrības sistēmas, tai skaitā iebūvēti apgaismes ķermeņi), kas ir iebūvētas un atrodas telpu iekšpusē līdz to savienojumam ar ēkas kopīpašumā esošām telpām, vai atrodas ēkas ārpusē, ir piestiprinātas pie ēkas ārējām konstrukcijām un ir funkcionāli saistītas ar šo telpu iekšienē esošajām sistēmām;
    - 2.1.3.3. ugunsdzēsības, pret-ielaušanās, sakaru sistēmas un to aprīkojums, kas ir iebūvētas un atrodas telpu iekšpusē līdz to savienojumam ar ēkas kopīpašumā esošām telpām, vai atrodas ēkas ārpusē, ir piestiprinātas pie ēkas ārējām konstrukcijām, un ir funkcionāli saistītas ar šo telpu iekšienē esošajām sistēmām;
    - 2.1.3.4. ar telpu juridiski saistītā kopīpašuma daļa.
  - 2.1.4. **Nomāto telpu remonta ieguldījumi** – telpās veiktie telpu remonta ieguldījumi vai labiekārtojums saskaņā ar šādu izdevumu apliecināšiem dokumentiem.

- 2.2. **Kustamais īpašums:**
- 2.2.1. **Iekārtas un aprīkojums** – tehnoloģiskas iekārtas, sistēmas un to aprīkojums, kas paredzētas izmantošanai ražošanas procesā, kā arī mēbeles un aprīkojums, kas paredzētas izmantošanai saimnieciskā darbībā.
- 2.2.2. **Preces** – preces pārdošanai, preces ražošanā (tai skaitā izejvielas un pusfabrikāti) un preces, kas pieņemtas valdījumā ar uzlabošanas, remonta vai apkopes mērķi, veicot savu saimniecisko darbību.

3. Apdrošinātie glābšanas izdevumi

- 3.1. Papildus apdrošināšanas objektam, apdrošinātas ir arī šādas ar apdrošināšanas gadījumu saistītās izmaksas un izdevumi:
- 3.1.1. apdrošinātājam pieteikti un pierādāmi apdrošinātā saprātīgi izdevumi neatliekamai bojājumu novēršanai un zaudējumu samazināšanai, kā arī glābšanas pasākumiem;
- 3.1.2. ugunsdzēsības izdevumi, kas pamatoti radušies un nepieciešami, lai novērstu apdrošinātā īpašuma bojāeju vai samazinātu zaudējumus, izņemot darba samaksu un tam līdzīgus maksājumus;
- 3.1.3. izmaksas par drupu novākšanu un attīrīšanas darbiem, kā arī bojātā īpašuma aizvākšanu un iznīcināšanu, par iekārtu demontēšanu, ēku daļu izlaušanu, nojaukšanu vai atvērumu paplašināšanu, nepārsniedzot atlīdzības limitu 15% (piecpadsmit procenti) apmērā no apdrošinājuma summas.

4. Apdrošinātie riski

Apdrošināšanas līgums ir spēkā tikai attiecībā uz riskiem, kuri norādīti apdrošināšanas polisē. Ja risks nav norādīts apdrošināšanas polisē, tas nav apdrošināts.

- 4.1. **Uguns riski:**
- 4.1.1. **ugunsgrēks** – neparedzēta un nekontrolējama degšana ar atklātu liesmu. Sodrēju, dūmu un uguns dzēšanas seku radītais kaitējums apdrošināšanas objektam, ja to cēlonis ir bijis ugunsgrēks;
- 4.1.2. **zibens spēriens** – tieša zibens iedarbība uz apdrošināšanas objektu;
- 4.1.3. **eksplozija** – momentāna (eksplozīva) vielas vai maisījuma ķīmiska pārvērtība, kas rada paaugstinātu spiedienu (trīcienvilni). Ar tvertnes eksploziju saprot pēkšņu ārdošu spiediena spēka izpausmi, kad tvertnes sienas tiek sagrautas tādā mērā, ka izlīdzinās spiediens tvertnes iekšpusē un ārpusē. Par eksploziju netiek uzskatīts pēkšņs spiediena izlīdzinājums (implozija) zema spiediena dēļ;
- 4.1.4. **vadāma lidaparāta, tā daļu vai lidaparāta pārvadājamās kravās uzkrāšana** apdrošināšanas objektam;
- 4.2. **Dabas stihijas:**
- 4.2.1. **vētra** – vējš ar ātrumu virs 15 m/s;
- 4.2.2. **plūdi** – dabas spēku, tai skaitā vētras, izraisīta teritorijas applūšana ar ūdeni, kas pārgājis pāri dabīgo vai mākslīgo ūdenstilpu robežām. Par plūdiem netiek uzskatīta teritoriju (vietu) applūšana, kur tiem ir periodisks (sezonāls) raksturs, un tie notiek biežāk nekā vienu reizi 5 gados;
- 4.2.3. **krusa** – nokrišņu, ledus graudu veidā, tieša iedarbība uz apdrošināšanas objektu;
- 4.2.4. **nepārtraukta snigšana** – pēkšņa sniega slāņa palielināšanās vismaz par 100 mm 24 stundu laikā, ja bojājumi radušies snigšanas laikā vai ne vēlāk kā 48 stundu laikā pēc šādas snigšanas beigām;
- 4.2.5. **zemestrīce** – zemes garozas svārstības izraisīta zemes virsmas trīcēšana no 4 ballēm pēc Rihtera skalas;
- 4.2.6. **koku, mastu un stabu uzkrāšana**, kas nav radusies cilvēku darbības dēļ;
- 4.3. **Šķidruma vai tvaika noplūde:**
- 4.3.1. nekustamā īpašuma iekšējo cauruļvadu, kas nodrošina ekspluatācijai nepieciešamās inženiertehniskās komunikācijas, to ierīču un aprīkojuma pēkšņs un neparedzēts pārrāvums vai plisums, izņemot sala radītu iedarbību;
- 4.3.2. trešo personu darbība vai bezdarbība, kuras dēļ notikusi šķidruma vai tvaika noplūde no ēkas iekšējām inženiertehniskajām komunikāciju sistēmām;
- 4.3.3. atbilstoši ekspluatētu stacionāro automātisko ugunsgrēka dzēšanas sistēmu un iekārtu automātiskas reaģēšanas dēļ radusies šķidruma noplūde;

- 4.3.4. cauruļvadu, kas atzarojas no apdrošinātās ēkas līdz maģistrālajam cauruļvadam un nodrošina apdrošinātā nekustamā īpašuma ekspluatācijai nepieciešamās inženiertehniskās komunikācijas, avārijas dēļ radusies šķidruma noplūde.
- 4.4. **Trešo personu prettiesiska rīcība:**
- 4.4.1. **zādzība ar ielaušanos** – tīša, prettiesiska apdrošināšanas objekta paņemšana, bojāšana vai iznīcināšana, ja tā izdarīta, trešajām personām prettiesiski iekļūstot slēgtās ēkās vai telpās, ar nepārprotamām ielaušanās pazīmēm. Attiecībā uz sekojošiem apdrošināšanas objektiem, par zādzību ar ielaušanos tiek uzskatīta arī apdrošināšanas objekta, kas atrodas ēkas ārpusē, paņemšana, bojāšana vai iznīcināšana bez prettiesiskas iekļūšanas slēgtās ēkās vai telpās vai nepārprotamām ielaušanās pazīmju konstatēšanas: ārējās konstrukcijas, ekspluatācijai nepieciešamās inženiertehniskās komunikācijas, ugunsdzēsības, pret-ielaušanās, sakaru sistēmas un to aprīkojums. Par zādzību netiek uzskatīta īpašuma izkrāpšana, piesavināšanās, izspiešana un tml.;
- 4.4.2. **laupišana** – uzbrukums personai, kas saistīts ar vardarbību vai ar vardarbības piedraudējumu un ir bīstams dzīvībai vai veselībai, ar nolūku iegūt apdrošināšanas objektu;
- 4.4.3. **Jauņprātīgi bojājumi** – apdrošināšanas objekta tīša iznīcināšana vai bojāšana, kas nav saistīta ar risku - zādzība ar ielaušanos un risku - laupišana;
- 4.4.4. **sadursme** – jebkura veida sauszemes transportlīdzekļa, iekraušanas vai izkraušanas mehānismu tiešs trieciens apdrošinātajam īpašumam trešo personu darbības vai bezdarbības dēļ;
- 4.5. **Elektriskās dabas parādības** – zaudējumi vai bojājumi apdrošināšanas objektam pēkšņu un neparedzētu elektrisku bojājumu rezultātā, tai skaitā netieša zibens spēriena dēļ, nepārsniedzot atlīdzības limitu 5 000 EUR (pieci tūkstoši eiro).
- 4.6. **Sala izraisīti bojājumi** – zaudējumi vai bojājumi apdrošināšanas objektam pēkšņu un neparedzētu cauruļvadu, to ierīču un aprīkojuma pārrāvuma un plisuma dēļ, kas radušies sala iedarbības rezultātā. Tiek atlīdzināti zaudējumi vienu reizi apdrošināšanas periodā, nepārsniedzot atlīdzības limitu 5 000 EUR (pieci tūkstoši eiro), ja apdrošināšanas objekts nav pastāvīgi neizmantots īpašums.

5. Izņēmumi

- 5.1. Apdrošinātājs neatlīdzina zaudējumus, kas radušies:
- 5.1.1. pakļaujot apdrošināšanas objektu apstrādei vai citiem procesiem, kuros izmanto uguni vai siltumu (piemēram, metināšana, lodēšana u.tml.);
- 5.1.2. tikai pārkaršanas, sakušanas vai gruzdēšanas dēļ, ja vien tos nav izraisījuši apdrošinātie riski;
- 5.1.3. eksplozijas dēļ, kas radusies šaujammieročos un citās iekārtās, kur apzināti izmanto eksplozijas enerģiju;
- 5.1.4. sprādziena izraisīšanas dēļ, kas radies darbojoties ar vielām un iekārtām, kuru mērķis ir izmantot eksplozijas enerģiju;
- 5.1.5. ēkā vai telpās iekļūstot ūdenim, krusai vai snigam caur logiem, durvīm, jumtu, ēkas šuvēm, pamatiem, ār sienām, notekcaurulēm un citām ēkas konstrukcijām, kā arī no ielām, ietvēm, laukumiem un iekšējiem pagalmiem;
- 5.1.6. zem kļavas debess atstātam kustamajam īpašumam, ja vien to neparedz īpašuma izmantošanas specifika;
- 5.1.7. gruntsūdeņu un notekūdeņu līmeņa celšanās dēļ vai, pārplūstot ūdens vai kanalizācijas savākšanas sistēmām, jumta notekcaurulēm, ja līmeņa celšanos vai pārplūšanu nav tieši izraisījuši apdrošinātie riski;
- 5.1.8. teritoriju (vietu) applūšanas rezultātā, kur tiem ir periodisks (sezonāls) raksturs, un tie notiek biežāk nekā vienu reizi 5 gados;
- 5.1.9. vētras izraisītu plūdu rezultātā, ja nav apdrošināts risks - plūdi.

- 5.1.10. vētras, nepārtrauktas snigšanas vai zemestrīces riska iestāšanās rezultātā, ja šī riska iestāšanās neaplicina informācija no Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra. Neskatoties uz iepriekš minēto, apdrošinātā riska - vētra iestāšanās var tikt konstatēta arī gadījumos, kad Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs neapstiprina šajos noteikumos noteikto vēja ātrumu, ja ir nepārprotami konstatējams, ka vēja rezultātā ir bojātas arī citas ēkas un objekti, kuri atrodas apdrošināšanas objekta apkārtnē un kuri pirms vētras ir bijuši labā stāvoklī;
- 5.1.11. kondensāta uzkrāšanās dēļ;
- 5.1.12. dēļ inženierkomunikāciju ūdens sūcēm, ja vien to nav izraisījuši apdrošinātie riski;
- 5.1.13. pēkšņas dzesētājvielas noplūdes dēļ, ja vien to nav izraisījuši apdrošinātie riski;
- 5.1.14. saistībā ar izmaksām par uzpildāmo šķidrumu inženierkomunikāciju sistēmās (tai skaitā tehnoloģiskās sistēmās un iekārtās);
- 5.1.15. precēm - ja tās neatrodas uz cieta paliktņa vismaz 10 cm virs grīdas līmeņa;
- 5.1.16. ja nav veikti pasākumi pret trešo personu iekļūšanu apdrošināšanas teritorijā (nav noslēgtas durvis, logi, un tml.);
- 5.1.17. ja, veicot inventarizāciju, ir atklāts zudums vai iztrūkums;
- 5.1.18. jebkāda veida mikroprocesoru aparatūras (datoru, tehnoloģisko iekārtu, vadības sistēmu un tml.) un tās programmatūras izraisītām kļūdām, bojājumiem;
- 5.1.19. jebkura tipa elektriskajām vai elektroniskajām iekārtām un to izolācijas materiāliem īssavienojuma, citu elektrisku parādību vai zibens iedarbības dēļ, kuras nav izraisījušas ugunsgrēku, ja vien nav apdrošināts risks elektriskās dabas parādības;
- 5.1.20. iekšēju mehānisku bojājumu jeb salūšanas rezultātā;
- 5.1.21. apdrošinātā vai apdrošinājumaņēmēja, vai saistīto personu tīšas darbības, ļauna nolūka, rupjas neuzmanības vai noziedzīgas darbības dēļ;
- 5.1.22. apdrošinātajam vai apdrošinājumaņēmējam, vai saistītajām personām pārkāpjot normatīvos aktus, būvnormatīvus, tehniskās ekspluatācijas un ugunsdrošības noteikumus un administratīvos lēmumus;
- 5.1.23. apdrošinātā, apdrošinājumaņēmēja, vai to nolīgtu personu nekvalitatīvi veiktu darbu, nekvalitatīvi sniegtu pakalpojumu vai nepiemērotu būvmateriālu izmantošanas, kā arī kļūdainas projektēšanas dēļ;
- 5.1.24. nekustamā īpašuma būvniecības laikā rupji pārkāpjot LR normatīvos aktus, būvnormatīvus, tehniskās ekspluatācijas un ugunsdrošības noteikumus un administratīvos lēmumus, ja nekustamā īpašuma būvniecību veicis apdrošinātais vai apdrošinājumaņēmējs, vai tā veikta pēc apdrošinātā vai apdrošinājumaņēmēja pasūtījuma, vai nekustamais īpašums iegādāts un apdrošinātais vai apdrošinājumaņēmējs zinājis par šādu pārkāpumu (tai skaitā, ja šāds pārkāpums ir vizuāli konstatējams);
- 5.1.25. apdrošināšanas objekta (nekustamā īpašuma) būvniecības, renovācijas, vai rekonstrukcijas darbu rezultātā, ja šādiem darbiem nepieciešama būvatļauja vai apdrošinātā objekta (kustamā īpašuma) remonta vai apkopes darbu veikšanas rezultātā;
- 5.1.26. apdrošināšanas objekta montāžas, demontāžas, testēšanas dēļ;
- 5.1.27. jebkuras valsts institūcijas veiktā īpašuma aresta, administratīvo un normatīvo aktu izmaiņu dēļ;
- 5.1.28. nolietošanās, korozijas, nodiluma vai tamlīdzīgu procesu dēļ;
- 5.1.29. sausās un mitrās puves, pelējuma, sēniņu vai baktēriju, insektu, tārpu, graužēju vai citu dzīvnieku iedarbības dēļ;
- 5.1.30. kodolsprādziena, radiācijas vai radioaktīvā piesārņojuma dēļ, kā arī vides piesārņošanas un saindēšanas dēļ;
- 5.1.31. saistībā ar civiltiesisko atbildību, negūto peļņu, nesavlaicīgām piegādēm, pārtraukumiem ražošanā, tirdzniecībā, līgumsaistību neizpildi, līgumsodiem un citiem finansiāla rakstura vai netiešiem zaudējumiem, kaut arī tam par iemeslu bija apdrošināšanas gadījums;
- 5.1.32. valsts institūciju, pašvaldību sankcionētu vai apdrošinātā vai apdrošinājumaņēmēja veikto spīdzināšanas darbu dēļ;
- 5.1.33. valsts, pašvaldības vai tiesu varas institūcijas lēmumu dēļ;
- 5.1.34. kara, invāzijas, ārvalstu ieaidnieku darbības, dumpja, revolūcijas, sacelšanās, militāras vai uzurpētas varas rezultātā;
- 5.1.35. terorisma rezultātā;
- 5.2. Ja tas nav īpaši norādīts apdrošināšanas līgumā, apdrošinātais neatlīdzina zaudējumus, kas radušies:
  - 5.2.1. juvelierizstrādājumiem, medaļu, monētu, marku un citām kolekcijām, gleznām, izstāžu eksemplāriem, unikāliem, antikiem un citiem priekšmetiem ar māksliniecisku vērtību;
  - 5.2.2. vērtspapīriem, dokumentiem, aktiem, plāniem, oriģināliem rasējumiem, modeļiem, arhīvu krājumiem;
  - 5.2.3. saistīto personu personīgajai mantai;
  - 5.2.4. naudai;
  - 5.2.5. datoru programmām, datiem, datu bāzēm un informācijas nesējiem;
  - 5.2.6. spēļu, naudas maiņas un izsniegšanas automātiem;
  - 5.2.7. ieročiem, municijai;
  - 5.2.8. būvēm un celtnēm, kas nav paredzētas ilgstošai ekspluatācijai (pārvietojamie vagoniņi, telpas, kas veidotas no piepūšamām konstrukcijām, teltis u.c.) vai nav ar zemi stacionāri saistītas;
  - 5.2.9. nepabeigtām vai būvniecības stadijā esošām ēkām, būvēm un celtnēm;
  - 5.2.10. avārijas stāvoklī esošām ēkām, būvēm un celtnēm un tajās esošām mantām;
  - 5.2.11. neapsaimniekotām vai pastāvīgi neizmantotām ēkām, būvēm un celtnēm un tajās esošajai mantai;
  - 5.2.12. reģistrācijai pakļautajiem motorizētajiem transportlīdzekļiem (transportlīdzekļi, kas reģistrējami Ceļu satiksmes drošības direkcijā vai Valsts tehniskās uzraudzības aģentūrā, vai tām pielīdzināmās institūcijās);
  - 5.2.13. mobilajai tehnikai, kuru izmanto būvniecībā, lauksaimniecībā, mežu izstrādē, noliktavās, ostās, apkalpojošā sfērā;
  - 5.2.14. kuģu piestātnēm, pontoniem, kanāliem, maliem, dambjiem, tiltiem;
  - 5.2.15. ūdens transportam, gaisa transportam, dzelzceļa transportam;
  - 5.2.16. mežām, sējumiem, augiem, kokiem, mājdzīvniekiem un citiem dzīvīem organismiem.

6. Apdrošinājuma summa

- 6.1. Apdrošinājumaņēmējs ir atbildīgs par apdrošināšanas līgumā uzrādītās apdrošinājuma summas atbilstību apdrošināšanas objekta vērtībai (apdrošināšanas objekta vērtība tiek noteikta, ņemot vērā apdrošināšanas līgumā noteikto zaudējumu novērtēšanas metodi). Ja apdrošinājuma summa ir mazāka vai lielāka par objekta vērtību tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, tad, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, tiek piemēroti zemapdrošināšanas vai virsapdrošināšanas nosacījumi.
- 6.2. Noslēdzot apdrošināšanas līgumu, apdrošināšanas līgumā tiek norādīta apdrošināšanas objekta zaudējumu novērtēšanas metode, kas tiks piemērota, aprēķinot apdrošināšanas atlīdzību. Nekustamais īpašums var tikt apdrošināts atjaunošanas vai faktiskajā vērtībā. Preces, iekārtas un aprīkojums var tikt apdrošināts aizvietošanas vērtībā.

7. Apdrošinātā riska izmaiņas

- 7.1. Apdrošinātajam vai apdrošinājumaņēmējam līguma darbības laikā ir pienākums nekavējoties rakstveidā paziņot apdrošinātajam par izmaiņām informācijā par apdrošināšanas objektu un visiem tam zināmajiem apstākļiem, kuri var ievērojami palielināt apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību vai iespējamo zaudējumu apjomu, tai skaitā, bet, neaprobežojoties ar turpmāko uzskaitījumu, par:
  - 7.1.1. izmaiņām apdrošinātā objekta apsardzes pasākumos vai ugunsdrošības sistēmās;
  - 7.1.2. jebkādām izmaiņām apdrošināšanas objekta lietošanā vai apdrošināšanas objekta īpašības pirms šādu izmaiņu iestāšanās, tajā skaitā, bet neaprobežoties ar šo uzskaitījumu, par lietošanas apturēšanu uz laiku vai izbeigšanu, par saimnieciskās darbības veikšanas pārtraukšanu apdrošinātajā objektā;
  - 7.1.3. būvniecības, renovācijas, vai rekonstrukcijas darbu veikšanu, ja šādiem darbiem nepieciešama būvatļauja;

- 7.1.4. apdrošināšanas objekta izīrēšanu, iznomāšanu, iekļāšanu, citādu apgrūtināšanu ar lietu vai saistību tiesībām vai parādiem, apdrošināšanas objekta valdījuma zaudēšanu, apdrošinātajam īpašumam uzliktajiem atsavināšanas un citiem aizliegumiem, par apdrošināšanas objekta padarīšanu par jebkādu saistību priekšmetu, kā arī īpašuma vai lietošanas tiesību pāreju uz apdrošināšanas objektu aprobežojumiem.

8. Apdrošinātā pienākumi pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās

8.1. Zaudējuma pieteikums

- 8.1.1. Pēc zaudējumu rašanās apdrošinātajam nekavējoties jāziņo:
- 8.1.1.1. ugunsgrēka vai eksplozijas gadījumā — Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam;
- 8.1.1.2. inženierkomunikāciju avārijas gadījumā — attiecīgajam avārijas dienestam un ēkas apsaimniekotājam (īpašniekam) vai pašvaldības policijai;
- 8.1.1.3. trešo personu prettiesiskas rīcības gadījumā — policijai;
- 8.1.1.4. sadursmes gadījumā ar sauszemes transportlīdzekli — ceļu policijai.
- 8.1.2. Apdrošinātajam nekavējoties, tiklīdz tas iespējams, par notikušo apdrošināšanas gadījumu jāpaziņo apdrošinātājam un jāveic visus iespējamās saprātīgos pasākumus, lai samazinātu zaudējumu, un jāievēro apdrošinātāja norādījumi, ja tādi ir sniegti.
- 8.1.3. Apdrošinātajam 3 (trīs) darba dienu laikā no brīža, kad kļuvis zināms par notikumu, jāiesniedz apdrošinātājam rakstisks pieteikums (piem., aizpildot pieteikumu apdrošinātāja mājaslapā) un jāsaskaņo ar apdrošinātāju apdrošināšanas gadījuma vietas apskates laiks.

8.2. Zaudējuma pierādījums

- 8.2.1. Pēc pieteikuma iesniegšanas apdrošinātajam jānodrošina apdrošinātāja pārstāvim iespēja veikt apdrošināšanas gadījuma vietas un bojātā apdrošināšanas objekta apskati, kā arī jādod iespēja veikt izmeklēšanu jebkuru apdrošināšanas gadījuma cēlonā, ceļoņu un zaudējumu apjoma noteikšanai.
- 8.2.2. Pēc apdrošināšanas gadījuma vietas apskates, apdrošinātāja pārstāvis aizpilda apskates protokolu par konstatētajiem bojājumiem, kā arī sniedz norādījumus, kuru izpilde apdrošinātajam ir obligāta. Bez apdrošinātāja rakstiskas piekrišanas nav atļauta bojājumu novērtēšana vai apdrošināšanas objekta atjaunošana, tā daļu pārvietošana vai novākšana.
- 8.2.3. Ja apdrošinātājs neveic apskati 3 (trīs) darba dienu laikā pēc pieteikuma iesniegšanas, apdrošinātajam ir tiesības uzsākt sakārtošanas un atjaunošanas darbus.
- 8.2.4. Par vētras, nepārtrauktas snigšanas vai zemestrīces riska iestāšanās apliecinājumu uzskatāma informācija no Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra par mērījumiem, kuri veikti apdrošināšanas objektam tuvākajā stacijā.
- 8.2.5. Pēc apdrošinātāja pieprasījuma jāiesniedz bojātā, nozagtā vai iznīcinātā kustamā īpašuma saraksts. Sarakstā ir jānorāda kustamā īpašuma iegādes gads, vērtība, raksturojums un stāvoklis, kādā tas bija tieši pirms apdrošināšanas gadījuma. Apdrošinātājs ir tiesīgs pieprasīt kustamā īpašuma iegādi apliecinošus dokumentus.

8.3. Apdrošinātā pienākumu nepildīšanas sekas

- 8.3.1. Apdrošinātājs ir tiesīgs atteikties izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, ja apdrošinātais:
- 8.3.1.1. nav izpildījis kādu no noteikumu 8.1.1. — 8.1.2., 8.2.1.–8.2.2. punktos noteiktajiem pienākumiem;
- 8.3.1.2. ar Jaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ nav izpildījis kādu no šajos noteikumos noteiktajiem pienākumiem, izņemot 8.3.1.1.punktā norādītos pienākumus;
- 8.3.1.3. neuzrāda bojāto priekšmetu atliekas, izņemot gadījumus, kad tās pilnībā ir iznīcinātas;
- 8.3.1.4. nav iesniedzis policijai konkrētu nozagto vai nolaupīto kustamā īpašuma sarakstu, vai arī policija neapstiprina atsevišķu lietu nozagšanu vai nolaupīšanu;
- 8.3.1.5. slēdzot apdrošināšanas līgumu, tā darbības laikā vai pēc zaudējuma iestāšanās sniedz nepatiesu informāciju vai atsakās iesniegt apdrošinātāja pieprasīto informāciju.

- 8.3.2. Apdrošinātājs ir tiesīgs atteikties izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, ja 8.1.1.1. — 8.1.1.4. punktos minētās iestādes neapstiprina attiecīgo risku iestāšanās faktu.
- 8.3.3. Apdrošinātājs var samazināt apdrošināšanas atlīdzību līdz 50%, ja apdrošinātais viegla neuzmanības dēļ nav izpildījis kādu no šajos noteikumos noteiktajiem pienākumiem, izņemot 8.3.1.1. punktā norādītos pienākumus.

9. Apdrošināšanas atlīdzības aprēķināšana

- 9.1. Pirms apdrošināšanas atlīdzības aprēķināšanas, apdrošinātājs, pamatojoties uz apdrošināšanas līgumā noteikto zaudējumu novērtēšanas metodi, aprēķina zaudējumus, ievērojot šādus nosacījumus:
- 9.1.1. Zaudējumu un citu atlīdzināmo izdevumu (tai skaitā glābšanas izdevumu) kopējā summa nevar pārsniegt apdrošināšanas līgumā noteikto attiecīgā apdrošināšanas objekta apdrošinājuma summu.
- 9.1.2. Neskatoties uz apdrošināšanas līgumā noteikto zaudējumu novērtēšanas metodi, ja apdrošināšanas objekta (nekustamā īpašuma) nolietojums tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās ir lielāks nekā 50% (piecdesmit procenti), zaudējumi tiek novērtēti, piemērojot zaudējumu novērtēšanas metodi – Faktiskā vērtība.
- 9.1.3. Zaudējumi kustamajam īpašumam - preces ražošanā - tiek aprēķināti pamatojoties uz tiešās ražošanas un materiālu izmaksām, tiešajām darba izmaksām un administratīvajām izmaksām. Šīs izmaksas nedrīkst pārsniegt summu, par kuru gatavā produkcija attiecīgajā laika periodā varētu tikt pārdota.
- 9.1.4. Zaudējumi nomātajam un pieņemtajam kustamajam īpašumam (remontam, uzglabāšanai un tml.) tiek aprēķināti atbilstoši to vērtībai, kas uzrādīta mantas nomas līgumā vai pieņemšanas un nodošanas aktā, vai grāmatvedības uzskaites dokumentos, tomēr tā nevar būt lielāka par to aizvietošanas vērtību.
- 9.1.5. Zaudējumi par ar telpu juridiski saistītā kopīpašuma daļai nodarītajiem bojājumiem vai bojāeju tiek aprēķināti proporcionāli apdrošinātajam piederošajai kopīpašuma daļai, atbilstoši iesniegtajiem dokumentiem, kas pierāda zaudējuma apmēru.
- 9.2. Aprēķinot apdrošināšanas atlīdzību:
- 9.2.1. zemapdrošināšanas gadījumā zaudējumi tiek samazināti atbilstoši proporcijai, kādu sastāda apdrošināšanas līgumā noteiktā apdrošinājuma summa pret apdrošināšanas objekta vērtību.
- 9.2.2. virsapdrošināšanas gadījumā zaudējumus aprēķina, pamatojoties uz apdrošināšanas līgumā noteikto atlīdzināmo zaudējumu novērtēšanas metodi, nepārsniedzot konkrētā apdrošināšanas objekta vērtību.
- 9.2.3. no aprēķinātās zaudējuma summas tiek atņemts apdrošināšanas līgumā norādītais pašrisks. Pašrisks netiek ieturēts, ja apdrošinātais objekts ir bojāts ceļu satiksmes negadījuma rezultātā, kas noticis atbilstošā ceļu policijas lēmumā vai saskaņotajā paziņojumā uzrādītās trešās personas vainas dēļ.
- 9.3. Aprēķinot apdrošināšanas atlīdzību apdrošinātā objekta pilnīga zuduma gadījumā, no zaudējumu summas tiek atskaitīta arī apdrošināšanas objekta derīgo atlieku vērtība. Ja pēc apdrošinātāja pieprasījuma un apdrošinātā piekrišanas apdrošināšanas objekta derīgās atliekas pāriet apdrošinātāja īpašumā, tad derīgo atlieku vērtība no zaudējumu summas netiek atskaitīta.
- 9.4. Attiecībā uz nekustamo īpašumu, pēc apdrošināšanas atlīdzības summas aprēķināšanas, apdrošinātais ir tiesīgs izvēlēties:
- 9.4.1. izdevumu tiešu apmaksu ar apdrošinātāju saskaņotai būvfirmai vai citam uzņēmumam, apmērā, kas nepārsniedz aprēķināto apdrošināšanas atlīdzības summu. Šajā gadījumā pirms atlīdzināmo zaudējumu apmaksas, apdrošinātajam jāsamaksā apdrošināšanas līgumā norādītais pašrisks; vai
- 9.4.2. apdrošināšanas atlīdzības izmaksu apdrošinātajam naudā. Šādā gadījumā:

- 9.4.2.1. ja ir konstatēts nekustamā īpašuma pilnīgs zudums, neskatoties uz apdrošināšanas līgumā noteikto zaudējumu novērtēšanas metodi, apdrošināšanas atlīdzības apmērs tiek pārrēķināts, zaudējumus nosakot nekustamā īpašuma tirgus vērtībā, bet nepārsniedzot apdrošināšanas objekta vērtību saskaņā ar apdrošināšanas līgumā noteikto zaudējumu novērtēšanas metodi.
- 9.4.2.2. ja nav konstatēts nekustamā īpašuma pilnīgs zudums, neskatoties uz apdrošināšanas līgumā noteikto zaudējumu novērtēšanas metodi, apdrošināšanas atlīdzības apmērs tiek pārrēķināts, zaudējumus neiekļaujot nodokļus, virsizdevumus un peļņu.
- 9.5. Apdrošinātajam ir tiesības 9.4.2.1. un 9.4.2.2. punktā minētajos gadījumos 2 (divu) gadu laikā no dienas, kad apdrošinātājs ir pieņēmis lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, pieprasīt veikt apdrošināšanas atlīdzības pārrēķinu atbilstoši apdrošināšanas līgumā noteiktajai zaudējumu novērtēšanas metodei, ja tas apdrošinātajam ir iesniedzis dokumentus, kas apstiprina nekustamā īpašuma atjaunošanu un atjaunošanas izdevumu segšanu.

10. Apdrošinājuma summa pēc atlīdzības izmaksas

- 10.1. Ja izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība nepārsniedz 10% no konkrētā apdrošināšanas objekta apdrošinājuma summas, sākotnējās apdrošinājuma summas apmērs nesamazinās.
- 10.2. Ja izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība pārsniedz 10% no apdrošināšanas līgumā norādītās apdrošinājuma summas konkrētajam apdrošināšanas objektam, apdrošināšanas līgums paliek spēkā starpības apmērā starp līgumā noteikto apdrošinājuma summu konkrētajam apdrošināšanas objektam un izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību.
- 10.3. Ja par kādu apdrošināšanas objektu atlīdzība ir izmaksāta pilnas konkrētā apdrošināšanas objekta apdrošinājuma summas apmērā, tad attiecībā uz šo apdrošināšanas objektu līguma darbība izbeidzas.